

Växjö kommun

Rektorn vid Teknikum 3

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Teknikum 3
i Växjö kommun

Tillsyn av Teknikum 3

Skolinspektionen genomför tillsyn i Växjö kommun under 2011-2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Teknikum består av fyra skolenheter och besöktes den 29–30 november samt den 13–14 december 2011, där tillsynen av Teknikum 3 genomfördes den 30 november 2011.

Helhetsbedömning

Inför besöket fick Skolinspektionen information om att Teknikum indelats i fyra skolenheter, men av inskickade dokument framgår att det i praktiken inte har skett en delning till fyra självständiga skolenheter. Begreppet "skolenhet" är tämligen okänt hos både lärare och elever och dessutom är det oklart om rektorn har den beslutanderätt och det ansvar som följer av skollagen och andra författningar. Till skolenheten ska vara knutet ansvar bland annat för att ta fram ordningsregler, en plan mot kränkande behandling samt att utföra ett kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utvärdering på enhetsnivå. Detta arbete sker idag inom ramen för hela Teknikum under ledning av chefsrektorn. Huvudmannen har en betydande frihet att organisera verksamheten, men behöver säkerställa att de fyra skolenheterna på Teknikum är autonoma och att det inte finns någon annan som utövar rektorns uppgifter, såvida inte detta sker genom delegation från rektorn.

Av de 213 elever som var inskrivna på det individuella programmet läsåret 2010/11 gick 22 elever vidare till studier på nationella program. En av skolans uppgifter är att möta elevers skiftande behov och av besöket framgår att det finns ett stort engagemang bland lärarna för att så långt som möjligt stödja alla elever. Lärarna behöver dock utveckla arbetet med att säkerställa att de elever som har lätt för skolarbetet får ledning och stimulans för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Tillsynen visar också att det inte upprättas åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd.

Ett annat utvecklingsområde för skolenheten är arbetet med att klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningarna har. Skolinspektionen bedömer att det finns alltför stora skillnader i hur lärarna genomför detta.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Teknikum 3 i Växjö kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den **5 juni 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Se till att skolan klargör för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har (Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter).
- Säkerställa att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 3 § 2010 års skollag; Lgy 11 2.1 Kunskaper).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (4 kap. 9 § 2010 års skollag; Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Säkerställa att det på skolenheten finns ett eller flera forum för samråd med eleverna, vid vilka frågor av betydelse för utbildningen behandlas (4 kap. 13 § första stycket 2010 års skollag).

Trygghet och studiero

Ordningsreglerna har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten.

Det finns inte för skolenheten en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Se till att ordningsreglerna utarbetas under medverkan av eleverna och att de följs upp vid skolenheten (5 kap. 5 § 2010 års skollag).
- Säkerställa att skolenhetens plan mot kränkande behandling uppfyller lagens krav (6 kap. 8 § 2010 års skollag).

Särskilt stöd

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser inte rektor till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektorn ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § 2010 års skollag).

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur överensstämmer inte med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

I detta ingår att:

- Se till att rektor har beslutat om sin enhets inre organisation och i övrigt fattar de beslut som följer av författningarna (2 kap. 9 § och 10 § andra stycket 2010 års skollag).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.

Lärarna ger inte alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

Enligt författningarna ska rektorn och lärarna konkretisera och tydliggöra utbildningens mål för elever och föräldrar. Lärarna ska även ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

I intervjuer med elever framkommer en osäkerhet om vilka mål de arbetar mot och många av de intervjuade eleverna förväxlar ämnes- och kursmål med planeringen för ämnet, alternativt kursen. Då planeringen, enligt de intervjuade eleverna, ofta innehåller sidhänvisningar till ett läromedel likställer många av dem ämnets eller kursens innehåll med bokens innehåll ("Boken är ämnet"). I lärarintervjun framkommer att det varierar i vilket utsträckning de konkretiserar och förklarar målen för eleverna. Likaså framgår det att det är det avhängigt av vilken lärare eleverna har huruvida de återkommer till mål och kriterier under kursens gång.

I samtal med elever på preparandutbildningen, individuellt alternativ och språkinträdning framkommer en frustration över att studietakten är för låg och över att de inte känner att de utifrån sina egna förutsättningar får möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Eleverna ger uttryck åt en önskan om att kunna utöva ett större inflytande över vilka ämnen de ska läsa och framför även korta skoldagar med många håltimmar samt en obligatorisk kurs i datakunskap som inte ger några kurspoäng. Rektor och flertalet lärare uppger att de inte känner igen sig i elevernas beskrivning medan några av lärarna bekräftar att de behöver arbeta mer med att möta behoven hos de elever som lätt når kunskapskraven.

Utifrån de ovan beskrivna bristerna måste skolenheten bättre klargöra för elever och vårdnadshavare vilka mål utbildningen har, något som även påpekades vid inspektionstillfället år 2005, då Teknikum var en skola. Dessutom behöver lärarna arbeta mer för att ge de elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning:

3 kap. 3 § 2010 års skollag; Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter; Lgy 11 2.1 Kunskaper

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande**Bedömning:**

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt författningarna ska eleverna ges ett aktivt inflytande över sin skolgång.

Vid tillsynen år 2005 kom inspektörerna fram till att skolan behövde utveckla elevernas delaktighet i den konkreta undervisningssituationen och nuvarande tillsyn visar att elevinflytandet alltför är ett förbättringsområde. Elever har svårt att ge exempel på inflytande utan uppger att de arbetar utifrån planeringar som lärarna har gjort. Däremot framför de att lärarna lyssnar på dem om de har invändningar och lärarna bekräftar att eleverna medges "visst inflytande".

Vidare visar intervjuer med elever att det inte finns några gemensamma forum för att förbättra elevinflytandet vid skolenheten. Det finns ett skolråd för hela Teknikum och i intervjuer med medlemmar i detta skolråd framkommer att de bedriver ett aktivt och engagerat arbete, men till stor del är den här verksamheten inriktad på trivsel- och festaktiviteter. Ingen av de intervjuade eleverna hade kännedom om några elevråd eller andra grupper som arbetade för att skapa ett aktivt medinflytande på skolenhetsnivå.

Skolenheten behöver mot den här bakgrunden utveckla elevernas deltagande i planering och genomförande av undervisningen samt se till att det finns forum där frågor av betydelse för utbildningen behandlas.

Författning:

4 kap. 9 § och 13 § första stycket 2010 års skollag; Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Ordningsreglerna har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten.

Det finns inte för skolenheten en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Enligt skollagen ska det för varje skolenhet finnas ordningsregler samt en plan mot kränkande behandling som utgår från enhetens specifika behov. Skolenheten Teknikum 3 var vid inspektionstillfället nybildad och gällande ordningsregler är samma som för hela Teknikum och eleverna har inte varit delaktiga med att utarbeta dem. Planen mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del är gemensam för hela Teknikum. Skolenheten gör en kartläggning och lärarna diskuterar resultaten, men i planen redogörs inte för vilka åtgärder som personalen kommit fram till. Beskrivningarna av åtgärder är istället allmänt hållna och synliggör inte skolenhetens specifika förhållanden. Dessutom är den ett okänt dokument bland eleverna.

Huvudmannen behöver se till att skolenheten tar fram ordningsregler under medverkan av eleverna. Det ska även finnas en plan mot kränkande behandling som utgår från verksamhetens behov. Planen ska innehålla en översikt över konkreta åtgärder som den årliga kartläggningen genererat. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska finnas med i efterföljande års plan.

Författning:

5 kap. 5 § 2010 års skollag; 6 kap. 8 § 2010 års skollag

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser inte rektor till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

En av skolans uppgifter är att möta elevers skiftande behov och om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska rektorn se till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

I Skolinspektionens personalenkät inför tillsynen framgår att lärarna anser att skolan kan göra mer för de elever som är i behov av särskilt stöd. Vid lärarintervjun framkommer att så gott som alla elever på introduktionsprogrammen har behov av särskilt stöd och dessa elever uppmärksammas i första hand av lärarna vid utvecklingssamtalen. Skolinspektionen kan konstatera att det finns ett stort engagemang hos lärarna för att så långt som möjligt stödja dessa elever och till sin hjälp har de tillgång till ett skolövergripande elevstödsteam. Tillsynen visar emellertid att rektorn inte fattar beslut om upprättande av åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd. Vid inspektionstillfället hade inte ett enda åtgärdsprogram upprättats innevarande läsår. Av åtgärdsprogrammen ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning:

3 kap. 9 § 2010 års skollag

Bedömningsområde: Ledningsstruktur och organisering av utbildningen**Bedömning:**

Skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur överensstämmer inte med författningarna.

Motivering:

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektors ansvar omfattar även att besluta om sin enhets inre organisation och att fatta de beslut och ha det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skolförfattningarna.

Inför besöket fick Skolinspektionen information om att Teknikum delats in i fyra skolenheter, Teknikum 1–4. Vid besök i skolenhet Teknikum 3 framkommer att Teknikum fortfarande i mångt och mycket är en skola, bland annat är ordningsreglerna, planen mot kränkande behandling och kvalitetsarbetet gemensamma för hela Teknikum.

Rektor behöver därför besluta om sin enhets inre organisation så att det ansvar som följer av skollagen utövas inom skolenheten.

Författning:

2 kap. 9 § och 10 § andra stycket 2010 års skollag

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Av de 213 elever som var inskrivna på det individuella programmet läsåret 2010/11 gick 22 elever vidare till studier på nationella program. 157 elever valde att fortsätta studera på ett introduktionsprogram, varav 126 elever gör detta på Teknikum 3. Det huvudsakliga innehållet på introduktionsprogrammen är grundskoleämnen, men de kan även innehålla kurser från gymnasieskolans nationella program eller annan yrkesinriktad utbildning. Innevarande läsår har endast två betyg satts, men av betygsstatistiken från föregående läsår framgår att knappt hälften av de som läste svenska fick godkända betyg och drygt hälften i ämnet engelska. Av de elever som läste svenska som andraspråk var det knappt en tredjedel som nådde kraven för godkänt och i matematik drygt en tredjedel. Av de elever som läste svenskundervisning för invandrare nådde 47 procent kraven för godkänt i Kurs A. Motsvarande siffror för kurserna B-D varierar mellan 96–100 procent. Elever på introduktionsprogrammen skriver nationella ämnesprov endast i enstaka fall om läraren behöver resultaten som stöd för betygssättning. Av den anledningen har skolenheten ingen statistik över resultaten på de nationella ämnesproven.

Värdegrundresultat

Skolinspektionens egen enkätstudie inför tillsynen i syfte att ta reda på hur eleverna trivs på skolenheten kan inte användas då för få elever svarat på frågorna. I elevintervjuer framkommer emellertid att stämningen på skolan präglas av respekt och eleverna uttrycker att de trivs och känner sig trygga. Inspektörerna kan vid en rundvandring konstatera att det föreligger ett lugn och att miljön i övrigt är trivsamt utan klotter eller på annat sätt förstörda inventarier.

Beskrivning av Teknikum 3

Teknikum 3 är en skolenhet som ingår i skolan Teknikum. Teknikum 3 erbjuder fyra av de fem introduktionsprogram som införts för elever som är obehöriga till de nationella programmen i gymnasieskolan; preparandutbildning, yrkesintroduktion, individuellt alternativ samt språkintrödn. På yrkesintroduktion kan man läsa mot yrkesprogrammen barn- och fritidsprogrammet, el- och energiprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet.

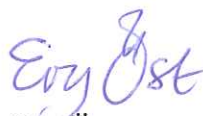
Personalen är indelad i fyra arbetslag och består av 29 personer. 19 av dessa arbetar som lärare och övriga som special- och socialpedagoger, studie- och yrkesvägledare, praktiksamordnare samt elevassistenter.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Per Joel Jarlunger och utredare Annika Mullaart Ed deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Evy Öst
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).